

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO
NR. VIII-2043 10, 11¹ IR 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO**

(toliau – Projektas)

(TAP-23-291; TAIS NR. 23-2263(2))

2023-03-06 Nr.NV-472

Vilnius

Skubos tvarka įvertinę Projekto atitiktį įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į teikiamo Projekto tikslą – suderinti įstatymo nuostatas su Vietos savivaldos įstatymo, įsigaliosiančio 2023 m. balandžio 1 d. (toliau – VSI), nuostatomis, ir įvertinus kitų Vyriausybei pateiktų įstatymų, kuriuos siekiama suderinti su VSI nuostatomis, analogiškas nuostatas (pvz., Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vyriausybei pateiktas įstatymų projektų „blokas“), atkreipiame dėmesį, kad juose siūloma formuoti tokia praktika, jog įstatymuose tikslinant nustatytų funkcijų priskyrimą *konkrečioms savivaldybės institucijoms turėtų būti* atsižvelgiama į VSI nuostatas, apibrėžiančias savivaldybės institucijų bei įstaigų įgaliojimus bei funkcijas, todėl atitinkamas visuomeninių santykių sritis reglamentuojančiuose įstatymuose norminių administracinių aktų, t. y. daugkartinio taikymo teisės aktų, kuriuo nustatytos elgesio taisyklės, skirtos individualiai neapibrėžtai asmenų grupei patvirtinimas, galėtų būti *pavestas tik savivaldybės merui kaip vykdomajai institucijai*, o viešojo administravimo subjekto priimamų administracinių sprendimų, t. y. teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei priėmimas galėtų būti *pavestas merui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui*, o techninio, organizacinio ar panašaus pobūdžio funkcijos gali būti pavestos *savivaldybės administracijai*.

Siūlome įvertinti, ar šiuo aspektu neturėtų būti tikslinamas Projekto 2 straipsniu keičiamo Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 11¹ straipsnio 1 dalies 5 punktas („5) savivaldybės mero arba jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus nustatyta tvarka gali būti atliekamas savivaldybėms priklausančių vietinės reikšmės kelių ir gatvių poveikio kelių saugumui vertinimas, reguliarus kelio saugumo patikrinimas, kelių darbo vietų aptvėrimo saugumo patikrinimas ir viso kelių tinklo saugumo vertinimas“), nustatant, kad šiame punkte nurodytą tvarką turėtų tvirtinti savivaldybės meras.

2. Projekto 4 straipsnis tikslintinas ir pildytinas dėl šių priežasčių:

1) 4 straipsnio 2 dalyje siūloma formuluotė („Šio įstatymo nuostatos pradedamos taikyti, kai naujai išrinktos savivaldybių tarybos susirenka į pirmąjį posėdį. Iki naujai išrinktoms savivaldybių taryboms susirenkant į pirmąjį posėdį, taikomas iki 2023 m. kovo 31 d. galiojusios redakcijos Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymas“). Atkreiptinas

dėmesys, kad Vyriausybė 2023 m. kovo 1 d. nutarimu Nr.120 pateikė Seimui Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (Nr.XIVP-2474), kuriame nustatytos šiek kitokios įstatymo taikymo nuostatų formuluotės. Siekiant teisės aktų normų vienodumo ir nuoseklumo siūlome Projekto nuostatas suderinti minėto įstatymo projekto Nr.XIVP-2474 formuluotėmis;

2) siūlome įvertinti, ar tikrai Projektui įgyvendinti neturės būti priimti įgyvendinamieji teisės aktai (žr. Projekto 2 straipsnį, iš šio straipsnio siūlomos formuluotės seka, kad keičiamas teisinis reguliavimas, pagal kurį arba savivaldybės meras turės patvirtinti tvarką, arba jis turės suteikti įgaliojimą) - tokiu atveju Projekto 4 straipsnis turėtų būti pildomas dar viena dalimi - dėl įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimo iki 2023 m. kovo 31 d (keičiant ir straipsnio pavadinimą; 1 dalyje darant išlygą dėl ankstesnio 3 dalies įsigaliojimo ir t.t.). Atitinkamai turėtų būti pildomas ir aiškinamasis raštas.

3. Vyriausybės nutarimo projektu, kuriuo Seimui teikiamas Projektas, siūloma Projektą svarstyti skubos tvarka - „2. Atsižvelgdama į tai, kad Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymas Nr. XIV-1268 įsigalioja 2023 m. balandžio 1 d., prašyti Lietuvos Respublikos Seimą įstatymo projektą svarstyti skubos tvarka.“

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Seimo statuto 162 straipsnio 2 dalį (taip pat Konstitucinio Teismo 2019 m. balandžio 16 d. nutarimą) „įstatymų projektų svarstymo skubos tvarka procedūra gali būti taikoma tik ypatingais atvejais, kai dėl susidariusių politinių, socialinių, ekonominių ar kitų aplinkybių būtina skubiai nustatyti naują ar pakeisti galiojantį teisinį reglamentavimą siekiant užtikrinti svarbius visuomenės ir valstybės interesus, apsaugoti kitas konstitucines vertybes“. Atsižvelgiant į tai, Vyriausybės nutarimo 2 punktą siūlome pildyti, nes vien nurodymas, kad VSĮ įsigalioja 2023 m. balandžio 1 d., nėra pakankamas argumentas skubai (žr. pvz., Vyriausybės 2023 m. kovo 1 d. nutarimo Nr.120 2 punktą); o aiškinamasis raštas turi būti detaliau pildomas nurodant, pagrindžiant kitas esmines, reikšmingas aplinkybes, kurios susidarytų nepriėmus Projekto skubos tvarka.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Daiva Gubistienė